

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU **HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE 1990**

Broj: 03-07-6-409/20
Sarajevo, 30.06.2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Hrvatska demokratska zajednica 1990 finansirala se iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	5.515,00	1,32
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	384.022,87	91,90
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	000
I	Ukupni prihodi (1-8)	389.537,87	93,22
II	Ostali prihodi i drugo	28.344,12	6,78
	Izvori finansiranja (I+II)	417.881,99	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 446.061,60 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska demokratska zajednica 1990. Skraćeni naziv stranke je HDZ 1990.

Hrvatska demokratska zajednica 1990 je registrovana kod Kantonalnog suda u Mostaru, Rješenjem broj: 007-0-R-06-000031 od 13.04.2006. godine.

Sjedište stanke je u Mostaru, Kneza Branimira 2.

Lice ovlašteno za zastupanje Hrvatske demokratske zajednice 1990 je Ilija Cvitanović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Marijana Markotić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice 1990 čine:

- Središnji odbor stranke,
- 7 kantonalnih/ županijskih odbora,
- 2 gradska odbora,
- 34 općinska odbora i
- organizacioni dio stranke u Brčko distriktu BiH

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske zajednice 1990 za 2019. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 u periodu od 2006. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 za 2018. godinu, izdat je izvještaj o pregledu, sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da svake godine blagovremeno donosi program utroška sredstava, da vodi evidencije o priložima bez obzira na koji način ih ostvaruje, da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun Centrale stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima, rashodima i obavezama, da poštuje i druge propise, prevashodno porezne i propise o poslovanju gotovim novcem, da usaglašava stanje svojih obaveza sa dobavljačima, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

- a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

U skladu sa odredbama iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna sačiniti program utroška sredstava za svaku kalendarsku godinu, te u skladu sa istim sredstva koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

U finansijskom izvještaju Hrvatska demokratska zajednica 1990 je iskazala troškove u iznosu od 446.061,60 KM, koje je ostvarila bez donesenog Programa utroška sredstava za 2019. godinu.

Obavještenjem broj: 03-07-6-129/19 od 12.02.2019. godine za podnošenje godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, od političke stranke je zatraženo da dostavi program

utroška sredstava za 2019. godinu. Politička stranka nije postupila po zahtjevu Centralne izborne komisije BiH, odnosno nije dostavila program utroška sredstva.

Tokom kontrole godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, a na zahtjev Centralne izborne komisije BiH da dostavi program utroška, kako bi se izvršila uporedba ostvarenih i planiranih troškova u izvještajnom periodu, politička stranka je dostavila dokument, broj: 455-1/21 od 22.02.2021. godine, koji bi trebao predstavljati program utroška za 2019. godinu. U navedenom dokumentu, koji nosi naziv „Program utroška finansijskih sredstva za 2019. godinu“ politička stranka je planirane prihode i rashode navela u istim iznosima koje je ostvarila i prijavila u finansijskom izvještaju za 2019. godinu, koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijela 07.05.2020. godine.

Pomenuti dokument koji je stranka sačinila 22.02.2021. godine ne može predstavljati program utroška sredstva za 2019. godinu, te isti nije uzet u razmatranje.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 troškove, u iznosu od 446.061,60 KM, ostvarila bez donesenog Programa utroška sredstava za 2019. godinu, čime je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) i člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije u poslovnim knjigama uspostavila evidencije, niti je u finansijskom izvještaju prijavila nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora od strane njenih organizacionih dijelova u Prozoru - Rami, Ljubuškom i Odžaku, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Općinski odbor stranke u Prozoru-Rami je koristio poslovni prostor Javnog preduzeća Elektroprivreda HZ-HB d.d. Mostar, čija je zakupnina uključujući električnu energiju i druge komunalne usluge, prema odredbama ugovoru o zakupu, iznosila 59,20 KM mjesečno, odnosno 710,40 za 12 mjeseci.
- Za općinske odbore u Ljubuškom i Odžaku stranka nije prijavila troškove zakupnine, a u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju je iskazala troškove električne energije, što potvrđuje činjenicu da je poslovne prostore koristila bez naknade.

Politička stranka je korištenjem poslovnih prostora, bez plaćanja zakupnine, ostvarila nenovčane donacije, za koje je imala obavezu da ih evidentira u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju.

(2) Hrvatska demokratska zajednica 1990 je korištenjem bez naknade poslovnog prostora Javnog preduzeća Elektroprivreda HZ-HB d.d. Mostar, ostvarila zabranjen prilog u iznosu od 710,40 KM. Odredbom iz člana 8. stav (1) tačka c) Zakona o finansiranju političkih stranaka javnim preduzećima je zabranjeno da finansiraju političke stranke.

c) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom finansijskog izvještaja i dodatne dokumentacije utvrđeno je da Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije uspostavila potpune i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama, godišnji finansijski izvještaj je podnijela nakon zakonom propisanog roka, izvještaj nije popunila na način kako je Centralna izborna komisija BiH propisala Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka - u daljem tekstu: Pravilnik, te nije dostavila dio tražene dokumentacije, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu politička stranka je Centralnoj izbornoj komisiji BiH u elektronskoj formi podnijela 07.05.2020. godine, a u čvrstoj kopiji izvještaj je dostavila 11.05.2020. godine.

U skladu sa odredbama člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je bila obavezna izvještaj podnijeti do 31.03.2020. godine i elektronski i u čvrstoj kopiji.

(2) Stranka u finansijskom izvještaju (na obracu 2 - *promet transakcijskih računa*) nije prijavila osam transakcijskih računa: račun ŽO Soli Tuzla, račun ŽO Sarajevo, tri računa Središnjeg odbora (dva u valuti KM i jedan devizni račun), GO Banja Luka, OO Kakanj, odbora u Brčko distriktu BiH, dok po računu OO Bihać nije prijavila promet, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

- Na transakcijskom računu ŽO Soli Tuzla, broj: 3060440000240030 u poslovnim knjigama je iskazano stanje u iznosu od 1.002,59 KM, bez prometa tokom godine.
- Na računu ŽO Sarajevo, broj: 3387202254065245 u poslovnim knjigama je iskazano stanje u iznosu od 170,00 KM, takođe bez prometa.
- Račun Središnjeg odbora, broj: 3381302265808457, na kome je 31.12.2018. godine iskazano stanje u iznosu od 65,44 KM nije prijavljen ni u izvještaju ni u poslovnim knjigama, dok je na računu, broj: 3380604819548541 u poslovnim knjigama iskazano stanje u iznosu od 334,49 KM, bez prometa tokom godine. Po deviznom računu u poslovnim knjigama je iskazan negativan saldo u iznosu od 26,45 KM.
- Prema podacima iz poslovnih knjiga po računu GO Banja Luka nije bilo prometa, ali je iskazano stanje u iznosu od 5,94 KM.
- Po računu OO Kakanj u poslovnim knjigama nije iskazan promet, a stanje je 22,00 KM.
- U poslovnom knjigama je na računu organizacionog dijela stranke u Brčko distriktu BiH iskazano početno stanje u iznosu od 4.260,63, isplate sa računa u iznosu od 4.152,00 i stanje 108,63 KM.
- Kod OO Bihać, čiji je račun stranka prijavila u izvještaju, ali bez prometa, u poslovnim knjigama su iskazane uplate u iznosu od 266,70 KM, te isto stanje na zadnji dan izvještajnog perioda.

(3) U finansijskom izvještaju (na obracu 2.1 - *promet blagajne*) stranka je navela da u blagajni kod OO Prozor-Rama i ŽO Sarajevo tokom 2019. godine nije bilo novčanih sredstava, dok je kod Središnjeg odbora prijavila stanje sredstava u iznosu od 21.324,00 KM, koje je preneseno iz 2018. godine, te da nije bilo bilo prometa.

- U poslovnim knjigama evidentirana su sredstva u blagajni ŽO Sarajevo u iznosu od 258,55 KM, ali bez prometa tokom 2019. godine.
- Kod OO Prozor - Rama sredstva na blagajni i njen promet nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Međutim, uvidom u izvode sa transakcijskog računa ovog organizacionog dijela stranke, utvrđeno je da su sa transakcijskog računa u blagajnu prenesena sredstva u iznosu od 10.741,60 KM.
- U poslovnim knjigama evidentirano je početno stanje sredstva na blagajni Središnjeg odbora stranke u iznosu od 22.067,68 KM, uplate u blagajnu tokom godine u iznosu od 600,00 KM, isplate u iznosu od 1.350,00 i saldo na dan 31.12.2019. godine u iznosu od 21.317,68 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa Središnjeg odbora stranke utvrđeno je da su sa računa u blagajnu prenesena sredstva u iznosu od 7.630,00 KM.
- Takođe, je utvrđeno da je u poslovnim knjigama gotovina u blagajni organizacionih dijelova stranke evidentirana u nepostojećim novčanim apoenima.

- Kontrolom finansijske dokumentacije utvrđeno je da Središnji odbor stranke ne postupa u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem¹. Iako, u skladu sa pomenutom Uredbom poslovni subjekti mogu podizati gotov novac sa svojih računa do iznosa utvrđenog blagajničkim maksimumom, Središnji ured Hrvatske demokratske zajednice 1990 u svojoj blagajni iskazuje iznos sredstava veći od 20.000,00 KM, te ga prenosi iz prethodne u narednu godinu u istom iznosu. Visina blagajničkog maksimuma utvrđuje se na osnovu prosječnih dnevnih isplata iz blagajne u prethodnom mjesecu.

Neprijavlivanjem prometa blagajne, odnosno prijavom pogrešnog prometa, politička stranka je prekršila odredbe člana 12. Pravilnika.

- (4) U poslovnim knjigama stranka je evidentirala dva prelazna računa, na kojima je stanje na dan 31.12.2019. godine, na jednom računu iskazano u iznosu 5.744,00 KM i 6.255,41 KM na drugom računu. U skladu sa računovodstvenim načelima, prelazni računi se zatvaraju nakon svakog prenosa sredstava i ne mogu imati stanje na kraju izvještajnog perioda.
- (5) Stranka nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i nije ih pravilno klasifikovala u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, čime je prekršila odredbe člana 13., 14., 18 i 19. Pravilnika.
 - U finansijskom izvještaju stranka je prijavila ostali prihod u iznosu od 28.344,12 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da su kao ostali prihodi iskazani prilozi tri fizička lica u iznosu od 1.300,00 KM², koje je stranka trebala prijaviti u izvještaju u skladu sa odredbama člana 14, Pravilnika, te prihod iz budžeta Federacije BiH u iznosu od 25.402,00 KM, koji je trebao biti prijavljen u skladu sa odredbama člana 19. Pravilnika.
 - Prihod iz budžeta Federacije BiH politička stranka je ostvarila u iznosu od 65.420,00 KM, a u izvještaju ga je prijavila u iznosu od 40.017,06 KM.
 - Stranka je prijavila prihod iz budžeta sa nivoa Bosne i Hercegovine u iznosu od 21.242,00 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je iz budžeta ovog nivoa vlasti ostvarila prihod u iznosu od 5.937,50 KM. Tri uplate u iznosima po 5.101,50 KM, koje je ostvarila iz entitetskog budžeta Republika Srpska, stranka je pogrešno iskazala kao prihod iz državnog budžeta u iznosu od 15.304,50 KM.
 - Uvidom u izvode banke, utvrđeno je da je prihod iz budžeta entiteta Republika Srpska stranka ostvarila u iznosu od 60.945,98 KM, a u izvještaju ga je prijavila u iznosu od 45.641,48 KM.
 - U finansijskom izvještaju politička stranka je kao prihod iz budžeta Srednjobosanskog kantona prijavila prihod koji je ostvarila iz budžeta Općine Novi Travnik u iznosu 3.600,00 KM i prihod iz budžeta Općine Dobretići u iznosu od 309,10 KM.
 - Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da je politička stranka iz budžeta Srednjobosanskog kantona ostvarila sredstva u iznosu od 57.828,62 KM, a ne 61.737,72 KM, kako je prijavila u finansijskom izvještaju.
 - Politička stranka, suprotno odredbama člana 18. Pravilnika nije u finansijskom izvještaju iskazala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora od strane njenih organizacionih dijelova u Prozoru - Rami, Ljubuškom i Odžaku, kako je navedeno u nalazu pod b).
- (6) Politička stranka nije uspostavila blagovremene, potpune i tačne evidencije o svojim rashodima i nije ih pravilno iskazala u finansijskom izvještaju, čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe člana 21. i 22. Pravilnika, kao i porezne propise.

¹ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 72/15 i 82/15

² Prilog Faletar Luke u iznosu od 600,00 KM, prolog Krišto Bore u iznosu od 600,00 KM i prilog Bešker Marije u iznosu od 100,00 KM

Pregledom finansijske dokumentacije utvrđeno je da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 dio troškova evidentirala u momentu plaćanja, a ne u vrijeme kada je stranka izvršila nabavku materijala ili kada joj je pružena usluga.

- U poslovnim knjigama stranka nije blagovremeno uspostavila evidencije o troškovima reklame i propagande. U finansijskom izvještaju za 2019. godinu stranka je iskazala troškove reklame i propagande u iznosu od 88.698,62 KM. Uvidom u račune dobavljača, utvrđeno je da su Središnjem odboru stranke fakturirani troškovi izborne kampanje za Opće izbore 2018. godine u iznosu od 54.968,00 KM i OO Prozor-Rama u iznosu od 11.548,98 KM.
- Stranka je u izvještaju za 2019. godinu iskazala troškove advokatskih usluga i sudske troškove u iznosu od 16.944,37 KM. Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da su 2019. godine izvršene isplate obaveza po pravosnažnim sudskim presudama u iznosu od 14.834,97 KM, a troškovi su nastali u ranijem periodu, odnosno prije izvještajne godine.
- Kod svoja četiri organizaciona dijela stranka je iskazala troškove zakupnine koji se značajno razlikuju od cijena zakupnine za 2019. godinu, koje su utvrđene ugovorima o zakupu poslovnih prostora. Za sedam organizacionih dijelova: OO Fojnica, OO Kreševo, OO Busovača, OO Uskoplje, OO Bugojno, OO Žepče i OO Prozor-Rama, stranka je dostavila ugovore o zakupu, kojima je ugovorena zakupnina u ukupnom iznosu od 10.154,40 KM, ali u finansijskom izvještaju nije iskazala troškove zakupnine.

Za poslovne prostore koje su koristili Središnji odbor, GO Mostar i ŽO HNŽ ugovorena je zakupnina u iznosu od 14.400,00 KM, a u finansijskom izvještaju ista je prijavljena u iznosu od 5.700,00 KM.

Za poslovne prostore koje su koristili organizacioni dijelovi ŽO HBŽ i OO Livno, ugovorena je zakupnina u iznosu od 3.360,00 KM, dok je u finansijskom izvještaju prijavljena zakupnina u iznosu od 1.900,00 KM.

Zakupnina poslovnog prostora, koji je koristio ŽO Posavina ugovorena je u iznosu od 4.200,00 KM, a stranka je u finansijskom izvještaju iskazala trošak zakupnine u iznosu od 13.850,00 KM.

Kod OO Orašje, zakupnina je u skladu sa ugovorom o zakupu iznosila 2.400,00 KM, dok je istu u finansijskom izvještaju stranka prijavila u iznosu od 2.921,00 KM.

- U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala donacije fizičkim licima u iznosu od 51.958,13 KM. Središnji odbor stranke isplatio je donacije u iznosu od 23.430,00 KM, ŽO SB Travnik u iznosu od 13.900,00 KM, a šest organizacionih dijelova je po osnovu donacija splatilo ukupno 14.628,13 KM.

Uvidom u finansijsku dokumentaciju utvrđeno je da je Središnji odbor stranke jednom fizičkom licu isplatio donacije u iznosu od 10.200,00 KM (mjesečne isplate u iznosima od 700,00 do 1.200,00 KM), jednom fizičkom licu 7.650,00 KM (mjesečne isplate u iznosima od 700,00 KM), jednom fizičkom licu 1.010,00 KM jednokratno i jednom fizičkom licu isplatio je 850,00 KM (u mjesečnim iznosima 250 do 300,00 KM).

Na navedene donacije fizičkim licima, koje u skladu sa poreznim propisima imaju karakter ličnih primanja, politička stranka nije obračunala i nije uplatila porez u doprinese. Takođe, u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju stranka nije skazala trošak niti obavezu po ovom osnovu.

- (7) Hrvatska demokratska zajednica 1990 u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne evidencije o svojim obavezama, čime je prekršila računovodstvene propise. U finansijskom izvještaju, na obrascu 5 (*obaveze političke stranke*), obaveze nije prijavila u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika.

- U finansijskom izvještaju stranka je iskazala obaveze prema dobavljačima u iznosu od 484.972,85 KM. Istovremeno, iskazala je negativan saldo obaveza prema dobavljačima u iznosu od 30.291,96 KM, što je neprimjereno računovodstvenim načelima. Iskazani negativni saldo obaveza je rezultirao prijavom manjeg iznosa ukupnih obaveza političke stranke za 30.291,96 KM. Navedeno potvrđuje i činjenicu da politička stranka nema potpune evidencije ni o svojim troškovima.
 - S obzirom na starosnu strukturu obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza, koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju (obaveze nastale u periodu od 2008. do 2010. godine u iznosu od 138.541,96 KM, obaveze nastale u periodu od 2011. do 2016. godine u iznosu od 170.860,52 KM, te obaveze koje su nastale u periodu od 2017. do kraja 2019. godine), nije utvrđeno njihovo stvarno stanje na dan 31.12. 2019. godine.
Što se tiče obaveza stranke po osnovu primljenih pozajmica, koje je stranka iskazala u iznosu od 40.716,00 KM, obaveze iz perioda od 2006. do 2016. godine iznose 27.471,00 KM.
 - Stranka je u finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema pravnom licu „Europlakat“ u iznosu od 51.644,82 KM. Uvidom u izvještaj revizije za 2018. godinu, utvrđeno je da je istu obavezu stranka iskazala i na dan 31.12.2018. godine, iako je pomenuto pravno lice svojim aktom od 24.08.2020. potvrdilo da nema potraživanja od Hrvatske demokratske zajednice 1990.
 - Obavezu, nastalu 2015. godine, prema pravnom licu „Media Res“ stranka je iskazala u iznosu od 69.873,20 KM. Međutim, ovo pravno lice je 08.09.2020. godine dostavilo svoje analitičke kartice u kojima je evidentirano potraživanje od Hrvatske demokratske zajednice 1990 u iznosu od 16.910,40 KM.
- (8) Politička stranka na zahtjev Centralne izborne komisije BiH nije dostavila potvrđivanje, odnosno izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2019. godine sa pravnim licima: Media RES, Europlakat, Inter Conekt, Agencija Milas, Megakop, HD Herceg Stjepan Kosača, Suton, Holdina, Sikosan, Allmanea studio, Vast, Porshe Leazing, Winer osiguranje, Večernji list, Digital Vision i političkom strankom HKDU-HRAST, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Hrvatska demokratska zajednica 1990 nije postupila u skladu sa odredbama člana 12. stav (2) zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka je u skladu sa odredbom iz člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka³ imala obavezu da u godišnji finansijski izvještaj uključi koristi koje je ostvarila od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, kao njegova članica⁴.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da blagovremeno donosi program utroška sredstava i da sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi isključivo za ostvarivanje njenih ciljeva,*
- *da uspostavi i vodi evidencije o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*

³ Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

⁴ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovira političke stranke i njene članove, učestvuje u kreiranju programa koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi blagovremene, potpune i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama,*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno porezne i propise o poslovanju gotovim novcem,*
- *da utvrdi stvarno stanje obaveza i izvrši njihovo usaglašavanje u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem,*
- *da finansijske izvještaje podnosi u zakonom propisanom roku,*
- *da na zahtjev Centralne izborne komisije dostavlja i drugu traženu dokumentaciju,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da u finansijskom izvještaju iskaže koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa strankom ili su pod njenom kontrolom.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić